NYHETER

FRYSHUSETS HEMLIGHETER – DEL 2

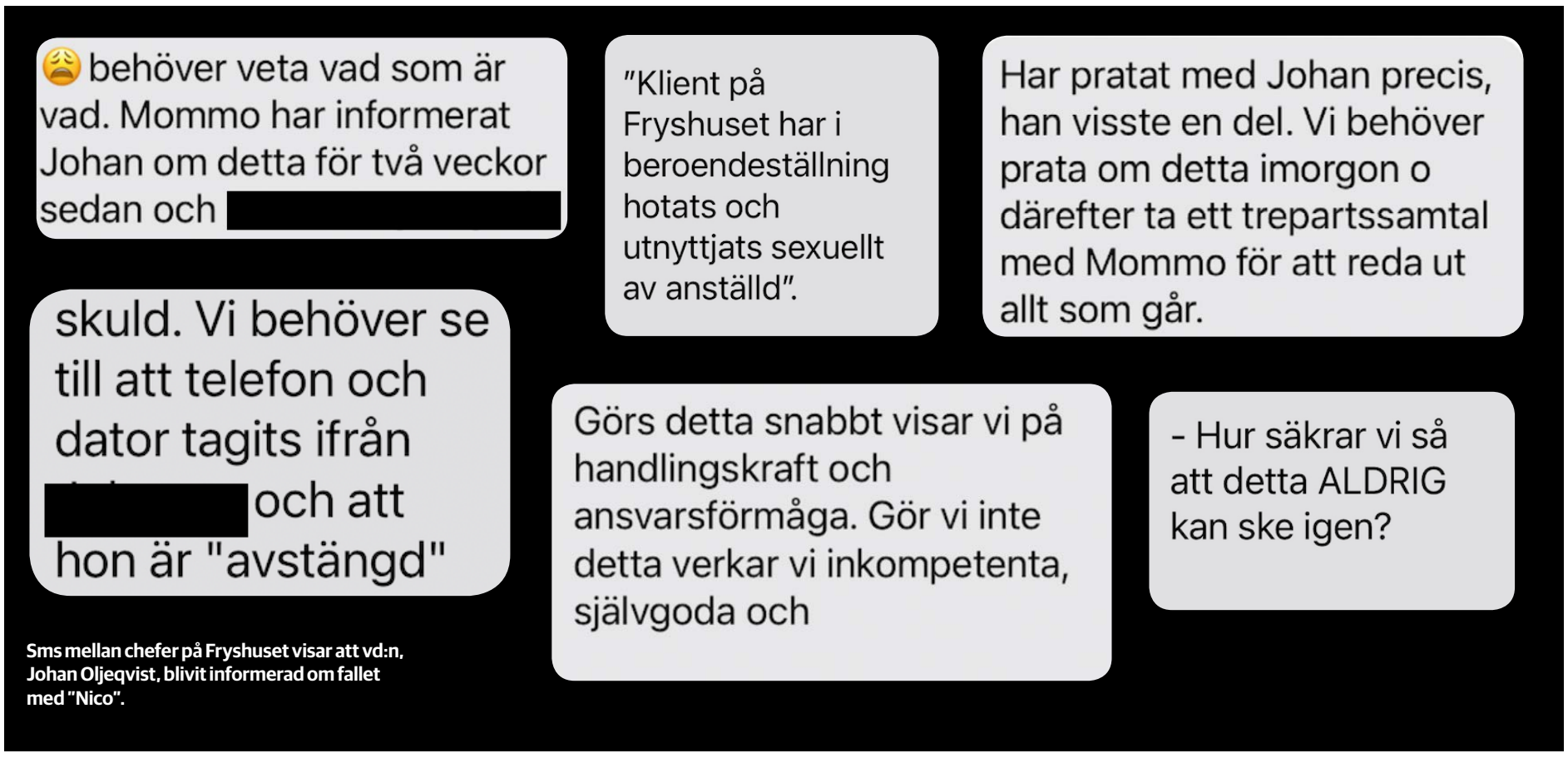

Sms mellan chefer på Fryshuset visar att vd:n, Johan Oljeqvist, blivit informerad om fallet med "Nico".

Fortsättning

tvungen att bevisa vad jag säger. Så då gjorde jag det.

Mommo Rabani återkommer omgående, enligt Nico. Han bekräftar att datorn tillhör Passusmedarbetaren, ber om ursäkt och lovar att hon aldrig mer ska kontakta honom.

■

Det är inte ovanligt att klienter på behandlingshem, institutioner och avhopparprogram anklagar personal för oegentligheter i syfte att tillskansa sig fördelar.

Exakt vad som händer mellan Nico och medarbetaren vet bara de två. För att kontrollera hans berättelse ställer vi frågor om sådant man bara kan känna till om man haft mer än en professionell relation. Han kan ge detaljer om platser, boende och personliga förhållanden. Och han berättar att han anförtrott sig åt ytterligare en anställd.

Vi tar kontakt med Peter Svensson, verksamhetsansvarig för Passus under den här tiden. Det är han, och inte den kvinnliga medarbetaren, som håller i Nicos ärende. Den 28 september, kort efter att socialtjänsten beviljat insatsen i Passus, åker han och en kollega för att se hur det går för honom.

– Jag var inte alls beredd på det här. Han var ju helt förstörd för hon hade fortsatt att ringa och höra av sig hela tiden, säger Peter Svensson.

Nico visar bilder av den påslagna jobbdatorn, men också bilder av medarbetaren, som han inte borde ha haft.

Peter Svensson kan prata om mötet eftersom Nico har gett honom tillåtelse.

Han har varit med och byggt upp Passus sedan starten 2010. Det har hänt att klienter hotat och utpressat personal men då har det alltid funnits ett syfte. Som att tvinga till sig ett bättre boende, att få anställda att mörka positiva drogtester för uppdragsgivaren eller att få större frihet under behandlingen.

– I den här historien finns inga motkrav. Han ville bara att hon skulle sluta höra av sig. Det fanns ingen annan vinning för honom. Han hade redan fått platsen i Passus, och det beslutet hade han ändå inte kunnat påverka för det är kommunens beslut. Det gör det mer trovärdigt, säger Peter Svensson.

Att utnyttja någon i beroendeställning kan vara ett brott. Liksom att röja hemlig information om klienter.

– Jag jobbar ju med folk som har skottpengar på sig. Det är jättekänsligt. Om han inte hade velat lämna det livet, och återfallit, hade han kunnat tjäna jävligt mycket pengar och människor hade kunnat dö, säger Peter Svensson.

– Det är helt horribelt. Det är helt, helt, helt åt helvete.

När han får veta vad som hänt informerar han genast sin närmsta chef om att andra klienter kan vara röjda.

Tillsammans går de till Fryshusets vd, Johan Oljeqvist. Den 30 september 2019 kallas cheferna till krismöte.

■

När vi nu kontaktar vd:n Johan Oljeqvist säger han att han inte känner till ett sådant ärende.

– Jag har inget ärende som har kommit till mig som handlar om att vi har en klientcoach som har haft en otillbörig relation med en klient som har lett till någon form av konstaterad incident där jag har behövt agera, säger Johan Oljeqvist.

Det finns anledning att stanna upp och bena ut vad Fryshusets vd egentligen säger. Den Passusmedarbetare vi ställer frågor om var inte ”klientcoach”. Avhopparen vi träffat var inte ”klient” medan den otillbörliga relationen pågick. Det blev aldrig en ”konstaterad incident”, och det finns en förklaring till det.

Vi ber honom förtydliga och han svarar:

– Jag kan konstatera att jag har inte varit inblandad i fall där vi har haft ett konstaterat fall där det har varit en otillbörlig relation som har påverkat en klient på så sätt att vi har behövt fatta beslut med den typen av konsekvenser som jag fattar beslut om.

FOTO: MAUN HOELSTAD/SUDTT

”... jag har inte varit inblandad i fall där vi har haft ett konstaterat fall där det har varit en otillbörlig relation ...”

Johan Oljeqvist, vd för Fryshuset.

Vi frågar igen och till slut medger Johan Oljeqvist både att det funnits anklagelser om otillbörliga relationer och ett enskilt fall där en arbetsdator hamnat i fel händer. Han kan inte bekräfta att vi pratar om samma exempel eftersom han inte vill uttala sig om enskilda fall. Men om det fallet kan han ändå säga lite:

– Vi har haft ett tillfälle där en dator kom i orätta händer, då utreddes det och man kontrollerade alla inloggningar. Bedömningen är att det inte kommit ut någon information. Och då är det inget konstaterat fall.

Låt oss tala klarspråk. Det här handlar om [Passusmedarbetarens namn]. Har du blivit informerad om det fallet eller inte?

– Jag kan inte kommentera enskilda fall som inte har lett till att det har blivit rättsfall eller dom.

I det här fallet behöver man inte vara jurist för att förstå att det skulle kunna finnas misstankar om sekretessbrott eller sexualbrott. Varför gjorde ni inte en polisanmälan?

– Jag vet inte vilken information du har. Men jag har inte något fall där det har konstaterats.

Poängen med en polisanmälan är ju att polisen ska utreda och se om misstankarna stämmer eller inte. Det är väl inte upp till er?

– Nej, absolut inte. Men om en person hör av sig till någon på Fryshuset och säger ”Hej, vi har en dator som kommit i orätta händer” så ringer inte vi polisen direkt utan undersöker. Är det så att ryktet stämmer så kopplar vi in polisen.

■

”Görs detta snabbt visar vi på handlingskraft och ansvarsförmåga. Gör vi inte detta verkar vi inkompetenta, självgoda.” Så skriver en av cheferna som involveras i Fryshusets hantering av ärendet.

Vi kommer över material som visar något helt annat än det Oljeqvist nu säger. Cheferna skriver till varandra att de måste beslagta medarbetarens telefon och dator, överväga att flytta klienter, byta deras telefonnummer och polisanmäla. En chef sammanfattar: ”Klient på Fryshuset har i beroendeställning hotats och utnyttjats sexuellt av anställd”.

Vi ser också att vd:n Johan Oljeqvist ska ha fått reda på allt: ”Mommo har informerat Johan om detta för två veckor sedan”.

Fryshuset utgår alltså ifrån att säkerheten för alla avhoppare i Passus i södra Sverige kan vara satt ur spel. Men inga klienter flyttas. Inga nummer byts ut. Ingen polisanmälan görs. Den enda åtgärden hösten 2019 blir att den kvinnliga Passusmedarbetaren konfronteras. Mommo Rabani informerar ledningsgruppen i Malmö om varför kollegan sagt upp sig.

Sedan fortsätter avhopparverksamheten som vanligt. Ingen i Fryshusets ledning frågar Nico vilka uppgifter han fick tillgång till, säger han.

– Grejen var ju att jag tystades och skulle inte prata om det här.

Peter Svensson tyckte att saken borde ha polisanmälts men upplevde att ingen verkade vara intresserad av det.

– Ledningen ville egentligen mest att klienten skulle vara tyst om det här, säger han.

Nico fullföljer hela Passusprogrammet och lyckas ta sig vidare. Idag jobbar han själv med behandling av missbrukare och ser tillbaka på allt som hände med nya ögon.

– Det var så sjukt, för det var som att du får det här av mig men du ska betala i det här. Det var så det var. När jag säger till folk att jag typ nästan vart våldtagen, så tror folk inte mig för att jag är grabb. Men det är på riktigt sant, säger han.

TEXT: JENS MIKKELSEN
jens.mikkelsen
@sydsvenskan.se

TEXT: JESSICA ZIEGERER
jessica.ziegerer
@sydsvenskan.se